

Επανεμφάνιση ιϊκού φορτίου (Rebound) μετά από λήψη Paxlovid

Το Paxlovid της Pfizer μαζί με το Molnupiravir της Merck είναι οι 2 αντιϊκές θεραπείες σε μορφή χαπιών που είναι διαθέσιμες και έχουν αποδειχθεί ότι προστατεύουν αποτελεσματικά έναντι της νοσηλείας και του θανάτου λόγω COVID-19 όταν η λήψη τους γίνει κοντά στην διάγνωση της νόσου. Οι Ιατροί της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Γίκας Μαγιορκίνης** (Επίκουρος Καθηγητής) και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σχετικά νεότερα δεδομένα. Το Paxlovid έχει δείξει την μεγαλύτερη σχετική αποτελεσματικότητα από τις 2 θεραπείες φτάνοντας ποσοστό 90% καλύτερη πρόγνωση σε σχέση με ασθενείς που δεν έλαβαν την θεραπεία. Η θεραπεία θα πρέπει να δοθεί εντός 5 ημερών από την εμφάνιση συμπτωμάτων ή θετικού test για SARS-CoV-2, δηλαδή πριν εμφανισθούν βαριά συμπτώματα. Οι μελέτες στο πεδίο, ωστόσο, έχουν δείξει μικρότερη σχετική αποτελεσματικότητα για στελέχη της Omicron της τάξης του 75%. Αυτό ωστόσο πιθανόν οφείλεται στο γεγονός ότι η Omicron είναι λιγότερο παθογόνος, συνεπώς το περιθώριο μείωσης της θνητότητας είναι μικρότερο από ότι με το στέλεχος Delta.

Οι ασθενείς που λαμβάνουν το Paxlovid συχνά βλέπουν ότι το ιϊκό τους φορτίο μηδενίζεται εντός της πενθήμερης αγωγής, γεγονός που αποδεικνύει πόσο αποτελεσματική είναι η θεραπεία στην πράξη. Με απλά λόγια τόσο το αντιγονικό (rapid) test όσο και το μοριακό test σε αρκετές περιπτώσεις μηδενίζεται πριν την λήξη της διάρκειας της αγωγής. Ωστόσο, όταν άρχισε να διατίθεται η θεραπεία σε ευρύτερη κλίμακα τότε σε ένα μικρό ποσοστό, περίπου 1-2%, παρατηρήθηκε επάνοδος του ιϊκού φορτίου και των συμπτωμάτων κυρίως εντός του πρώτου 10ήμερου από την λήξη της θεραπείας. Το φαινόμενο της επανόδου του SARS-CoV-2, γνωστό ως rebound, μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να συνδέεται με βαριά νόσο, ενώ κάποιοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι παρόμοιο φαινόμενο με παρόμοιο ποσοστό 1-2% έχει παρατηρηθεί και σε ασθενείς που δεν έλαβαν την αγωγή. Παρόμοια φαινόμενα υποτροπής έχουν παρατηρηθεί και σε άλλα παθογόνα με την διακοπή της αντιϊκής ή αντιμικροβιακής αγωγής.

Το φλέγον ερώτημα που πλανάται από τα rebound-υποτροπές φορτίων του SARS-CoV-2 μετά από παροχή αντιϊκής θεραπείας είναι κατά πόσο είναι πιθανό αυτές οι υποτροπές να επιλέγουν στελέχη που έχουν μεταλλάξεις αντοχής έναντι της αγωγής με Paxlovid και το ακόμα πιο φλέγον ζήτημα είναι κατά πόσο αυτά τα στελέχη είναι πιθανόν να μεταδοθούν. Τι θα μπορούσε να σημαίνει αυτό; Θα μπορούσε να οδηγήσει στην εξάπλωση στελεχών που έχουν αντοχή στην θεραπεία με το Paxlovid με αποτέλεσμα να μην είναι πλέον αποτελεσματικό. Παρόμοια φαινόμενα έχουμε δει και με την παροχή άλλων αντιϊκών, οπότε πολλοί ειδικοί ιολόγοι ειδικόι ότι είναι θέμα χρόνου να εμφανισθούν στελέχη ανθεκτικά στην Paxlovid.